

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 87 0 P 034511 23 Rev
Banjaluka, 04.04.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Majkić Marinković i Jadranke Stanišić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužilaca M.T.1 i B.T. iz B., P., koje zastupaju punomoćnici M.B. i B.B., advokati iz B., protiv tuženog P.o. AD B.L., koga zastupa punomoćnik M.S., advokat iz B., radi naknade štete, vrijednost predmeta spora 60.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužilaca protiv presude Okružnog suda u Doboju broj 87 0 P 034511 23 Gž od 30.03.2023. godine, na sjednici održanoj dana 04.04.2024. godine donio je

PRESUDU

Revizija se djelimično usvaja, presuda Okružnog suda u Doboju broj 87 0 P 034511 23 Gž od 30.03.2023. godine, preinačava, tako da se žalba tužilaca i žalba tuženog djelimično usvajaju, presuda Osnovnog suda u Tesliću broj 87 0 P 034511 21 P od 29.12.2022. godine preinačava tako što se obavezuje tuženi da tužiocima na ime naknade nematerijalne štete isplati iznos od po 7.500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dana 29.12.2022. godine, te da tužiocu M.T.1 na ime troškova izgradnje nadgrobnog spomenika isplati iznos od 3.000,00 KM i na ime troškova sahrane i drugih vjerskih obreda isplati iznos od 1.500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 06.06.2021. godine, te se obavezuje tuženi da tužiocima na ime troškova cijelog postupka isplati iznos od 3.460,28 KM.

U ostalom dijelu revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Tesliću broj 87 0 P 034511 21 P od 29.12.2022. godine, djelimično je usvojen tužbeni zahtjev tužilaca i obavezan tuženi da tužiteljici B.T. isplati na ime nematerijalne štete pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti supruga iznos od 12.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 29.12.2022. godine, kao dana presuđenja, da tužiocu M.T.1 isplati na ime nematerijalne štete pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti oca iznos od 12.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 29.12.2022. godine, kao dana presuđenja, te na ime materijalne štete za podizanje nadgrobnog spomenika iznos od 6.000,00 KM, i za troškove sahrane trećine, četrdesetnice, godišnjice i drugih vjerskih obreda iznos od 3.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom na materijalnu štetu počev od 06.06.2021. godine.

Odbijeni su zahtjevi tužilaca za naknadu nematerijalne i materijalne štete preko dosuđenih iznosa i zahtjev za naknadu troškova vansudskog postupka u cijelosti.

Obavezan je tuženi da tužiocima nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.595,25 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju broj 87 0 P 034511 23 Gž od 30.03.2023. godine, žalba tuženog je usvojena i prvostepena presuda preinačena u dosuđujućem dijelu, tako što su zahtjevi tužilaca odbijeni, te je odbijena žalba tužilaca i prvostepena presuda u odbijajućem dijelu potvrđena.

Obavezani su tužioci da tuženom na ime troškova postupka isplate iznos od 6.113,25 KM, u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove drugostepene presude.

Odbijen je zahtjev tužilaca za naknadu troškova sastavljanja odgovora na žalbu.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužioci pobijaju drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlažu da se revizija usvoji i osporena presuda preinači ili ukine.

Tuženi je dao odgovor na reviziju u kojem tvrdi da revizija tužiteljice B.T. (u daljem tekstu: drugotužiteljica) nije dozvoljena i predlaže da se odbaci, te da revizija tužioca M.T.1 (u daljem tekstu: prvotužilac) nije osnovana i predlaže da se odbije.

Kako se zahtjevi stranaka temelje na istom činjeničnom i pravnom osnovu, a revizija prvotužioca je dozvoljena u smislu odredbe člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24 - u daljem tekstu: ZPP), to su u konkretnom slučaju ispunjeni uslovi da se primjenom odredbe člana 237. stav 3. tačka 2. ZPP dozvoli revizija drugotužiteljice.

Revizija tužilaca je djelimično osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari su tužbeni zahtjevi tužilaca kojima su tražili da se obaveže tuženi da im nadoknadi nematerijalnu štetu na ime duševnih bolova zbog smrti bliskog lica u iznosu od po 20.000,00 KM i zahtjev prvotužioca kojim je tražio da se obaveže tuženi da mu nadoknadi materijalnu štetu na ime troškova podizanje nadgrobnog spomenika u iznosu od 15.000,00 KM i troškove sahrane, trećine, četrdesetnice, godišnjice i drugih vjerskih obreda u iznosu od 5.000,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 06.06.2021. godine, kao i da se obaveže tuženi da tužiocima naknadi troškove vansudskog postupka u iznosu od 1.312,50 KM i troškove ovog parničnog postupka.

Na osnovu rezultata postupka i ocjenom provedenih dokaza prvostepeni sud je utvrdio:

- da se dana 01.10.2020. godine oko 22,00 časa u mjestu Š.G., opština T. dogodila saobraćajna nezgoda koju je prouzrokovao vozač M.T.2., koji je upravljao putničkim motornim vozilom marke R.C., registarskih oznaka ..., koje je prema broju polise ... bilo osigurano od autoodgovornosti kod tuženog za period od 27.02.2020. do 27.02.2021. godine;

- da je uviđaj predmetne saobraćajne nezgode (koja se dogodila 01.10.2020. godine u 22,00 časa) izvršen tek dana 02.10.2020. godine u vremenskom periodu od 09,00 do 11,20 časova, da je na licu mjesta, na lijevoj obali rijeke L. i djelimično u koritu rijeke zatečeno

naprijed označeno vozilo prevrnuto na krov i da je u vozilu na mjestu suvozača vezan pojasom sa glavom na dolje i djelimično u vodi zatečeno beživotno tijelo D.T.;

- da je na dan uviđaja nakon 12 časova i 55 minuta, od saobraćajne nezgode, od vozača M.T.2. uzet uzorak krvi iz kojeg je utvrđena koncentracija alkohola u količini 1,75 g/kg, odnosno 1,85 promila; da je od nastradalog D.T., dana 4.10.2020. godine u 10,00 časova, po proteku više od dva dana od dana nezgode, izuzet uzorak krvi i urina, da je uzorak krvi uništen (prosut) i obavljena hemijska analiza alkohola u urinu te utvrđena koncentracija alkohola u urinu u količini od 1,15 g/kg odnosno 1,17 promila;

- da su se, vještak dr D.N., specijalista sudske medicine, koji je sačinio pismeni nalaz i mišljenje od 11.7.2021. godine, i vještak dr M.B.S., specijalista psihijatrije i sudske psihijatrije, koji je sačinio pismeni nalaz i mišljenje od 22.02.2022. godine, izjasnili da je kod M.T.2. u uzorku krvi utvrđeno prisustvo alkohola, ali da je nemoguće s medicinskog aspekta retrogardnom metodom utvrditi stepen njegove alkoholisanosti u momentu nastanka saobraćajne nezgode obzirom na dug protek vremena od nastanka saobraćajne nezgode do uzimanja uzorka radi utvrđivanja alkoholisanosti (12 časova i 55 minuta); da se vještak N. izjasnio da ukoliko od momenta saobraćajne nezgode M.T.2. nije konzumirao alkohol (kako sam tvrdi u izjavi) njegova alkoholisanost je u vrijeme saobraćajne nezgode bila veća;

- da su M.T.2. i D.T. zajedno radili u T., pa su uveče u stanu u kojem su zajedno stanovali večerali i pili rakiju, a zatim zajedno krenuli u Š. kući M.T.2., pa svratili u kafanu V. u P., gdje je M.T.2. pio „žestoko piće“ te teturao i bio vidno pijan (o čemu se izjasnila svjedokinja S.Đ. koja je obavljala poslove konobarice u kafani V.); da je nakon saobraćajne nezgode M.T.2., na putu, kod mjesta saobraćajne nezgode, zaustavio vozilo kojim je upravljao svjedok M.J. i da je tražio od svjedoka da ga odveze kući, rekao mu da je autom sletio sa puta i odbio pomoć svjedoka da izvuku auto i da je svjedok J. osjetio zadah alkohola i primjetio da M.T.2. nerazumljivo izgovarao neke riječi; da je prema iskazu M.T.2., koji je saglasan sa njegovom pismenom izjavom ovjerenom kod organa uprave dana 03.09.2021. godine, on po dolasku kući zaspao, a ujutro je došla policija i odvela ga u hitnu;

- da je drugotužiteljica supruga, a prvotužilac sin nastradalog D.T.; da je D.T. u vrijeme štetnog događaja bio u dobi od 52 godine života, drugotužiteljica u dobi od 58. godina, a prvotužilac u dobi od 25. godina; da su se tužioci vansudskim putem obratili tuženom sa ponudom za vansudsku nagodbu radi naknade materijalne i nematerijalne štete koju potražuju i tužbenim zahtjevom i da je odštetni zahtjev od strane tuženog odbijen.

Na prednjem utvrđenju prvostepeni sud temelji zaključak da je vozač M.T.2. bio u alkoholisanom stanju u trenutku nastanka nezgode, da nije konzumirao alkohol nakon saobraćajne nezgode i slijedom toga da je utvrđena količina alkoholisanosti u krvi posljedica konzumiranja alkohola prije nezgode, te da je ta činjenica mogla biti poznata smrtno stradalom D.T., međutim da to u smislu odredbe člana da 27. stav 2. tačka 4. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 82/2015, 78/2020 i 1/24 – u daljem tekstu ZOOS), ne isključuje pravo tužilaca, kao trećih lica, na naknadu predmetne štete i da je tuženi odgovoran za spornu štetu u smislu odredbe člana 7. stav 1. i 3. navedenog zakona u vezi sa članovima 154. stav 1. ("Službeni list SFRJ", broj 29/78, 39/85 i 57/89, te "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 – u daljem tekstu: ZOO), da nema mjesta zaključku o postojanju doprinosa prednika tužilaca ovoj saobraćajnoj nezgodi u smislu odredbe člana 192. ZOO, te je primjenom odredbi člana 155,

193, 200. i 201. ZOO djelimično usvojio zahtjeve za naknadu nematerijalne i materijalne štete i sudio kao u izreci prvostepene presude.

Drugostepeni sud je zauzeo stanovište da odredbe člana 27. stav 2. tačka 4. ZOOS, isključuje pravo tužilaca na naknadu predmetne štete. Imajući u vidu činjenice da je osiguranik tuženog M.T.2. kritične prilike bio pod dejstvom alkohola i da je smrtno stradali T.D. to znao, drugostepeni sud je zaključio da je za nastanak svoje smrti isključivo odgovoran prednik tužilaca, jer je dobrovoljno donio odluku da sjedne u putničko vozilo sa licem koje je pod dejstvom alkohola, te je bezuslovno pristao na sve posljedice koje mogu proizaći iz takvog postupanja i takve vožnje, a između ostalog i smrtne posljedice, tako da preminuli nema prava na naknadu štete, a samim tim ni tužioci kao njegovi pravni slijednici koji vuku pravo iz prava preminulog lica.

Nadalje je drugostepeni sud obrazložio da tokom postupka nije provedeno medicinsko vještačenje tužilaca na osnovu kojih bi se odredio stepen, intenzitet i trajanje duševnih bolova zbog gubitka bliskog srodnika, a niti su tužioci pred sudom saslušani na okolnosti emocionalne povezanosti sa nastradalim srodnikom, tako da je prvostepeni sud pogrešnom ocjenom dokaza i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja pogrešno primjenio i odredbe člana 200. ZOO. Prema stanovištu drugostepenog suda nesporna je činjenica da su tužioci preživjeli duševne bolove zbog smrti bliskog srodnika (supruga i oca), visina dosuđenih iznosa nematerijalne štete od po 12.000,00 KM, kao i materijalna šteta na ime izgradnje nadgrobnog spomenika i troškova sahrane u ukupnom iznosu od 9.000,00 KM odredbi člana 193. ZOO.

Iz navedenih razloga drugostepeni sud je usvojio žalbu tuženog i preinačio dosuđujući dio prvostepene presude tako što je tužbene zahtjeve odbio, te je odbio žalbu tužilaca te potvrdio odbijajući dio odluka o zahtjevima za naknadu materijalne i nematerijalne štete.

Nižestepene presude nisu pravilne.

Prema odredbi člana 21. stav 1. ZOOS vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od autoodgovornosti za štetu koju upotrebom vozila prouzrokuje trećim licima zbog smrti, tjelesne povrede, narušavanja zdravlja (u daljem tekstu: šteta na licima), uništenja ili oštećenja stvari (u daljem tekstu: šteta na stvarima). Prema stavu 2. navedene odredbe ZOOS ugovor o osiguranju od autoodgovornosti pokriva odgovornost vlasnika, odnosno korisnika vozila prema trećim licima koji imaju zahtjev za naknadu štete od odgovornog lica koje mu štetu prouzrokuje, u skladu sa odredbama propisa kojima se uređuju obligacioni odnosi, a prema stavu 3. ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena su i štete na licima i štete na stvarima putnika u vozilu kojim je prouzrokovana šteta.

Odredbom člana 27. stav 2. ZOOS propisano je da pravo na naknadu štete po osnovu osiguranja od autoodgovornosti nema: vozač vozila kojim je prouzrokovana šteta (tačka 1.); vlasnik, suvlasnik, te svaki korisnik vozila kojim je prouzrokovana šteta, koji nije bio vozač vozila čijom upotrebom je prouzrokovana šteta, i to na naknadu štete na stvarima (tačka 2.); srodnik i druga fizička lica, za duševne boli zbog smrti ili tjelesne povrede vozača koji je prouzrokovao štetu (tačka 3.); putnik koji je dobrovoljno ušao u vozilo kojim je prouzrokovana šteta, a kojim je upravljao neovlašćeni vozač ili vozač pod dejstvom alkohola ili opojnih droga, ako odgovorno društvo za osiguranje dokaže da je ta okolnost putniku trebalo da bude poznata (tačka 4.); oštećeno lice kome je prouzrokovana šteta zbog, 1. upotrebe vozila na sportskim priredbama koje se održavaju na drumu ili dijelu drumu

zatvorenom za saobraćaj drugim vozačima, a kojima je cilj postizanje najveće ili najveće prosječne brzine, odnosno na vježbama za te priredbe, 2. neposrednog ili posrednog djelovanja nuklearne energije ili zračenja nastala za vrijeme prevoza nuklearnih ili drugih radioaktivnih materijala, 3. rata, pobune ili terorističkih aktivnosti i 4. upotrebe vozila koje je bilo mobilisano, od trenutka preuzimanja od strane nadležnih organa do trenutka vraćanja vozila vlasniku (tačka 5.).

Prema naprijed citiranoj odredbi člana 21. ZOOS obavezno osiguranje od auto odgovornosti namjenjeno je zaštititi trećih lica. Treće oštećeno lice iako nije stranka ugovora, temeljem zakon, ostvaruje pravo iz tuđeg ugovora. Treća lica su sva ona lica koja stoje izvan sklopljenog ugovora o osiguranju i teoretski njihov broj je neograničen. Zakon, u naprijed citiranoj odredbi člana 27. stav 2. ZOOS, na negativan način određuje ko se ne smatra trećim licem, odnosno reguliše isključenje od prava na naknadu štete, pa je tačkom 4. navedene odredbe ZOOS isključeno pravo na naknadu štete koju pretrpi putnik u vozilu kojim je upravljao pijani vozač pod uslovom da je znao da je vozač pijan što je dužan dokazati odgovorno društvo za osiguranje. Dakle, ova odredba isključuje pravo na naknadu štete za putnika pod navedenim uslovima, ali ne i za članove njegove porodice. Stoga tužiocu u smislu odredbe člana 21. ZOOS imaju svojstvo trećih lica i pravo na naknadu predmetne materijalne i nematerijalne štete saglasno odredbama člana 193. i član 201. ZOO.

Utvrđeno je da je M.T.2., prema uzorku krvi uzetom nakon 12 časova i 55 minuta od nastanka saobraćajne nezgode, bio u alkoholisanom stanju sa 1,75 g/kg, odnosno 1,85 promila alkohola u krvi. Utvrđeno je da je neposredno prije i poslije saobraćajne nezgode M.T.2. odavao vidne znakove pijanstva (poremećenim hodom i govorom, te zadahom na alkohol). Prema utvrđenju nižestepenih sudova zasnovanom na iskazu M.T.2. i sadržaju njegove pismene izjave, on nije konzumirao alkohol nakon saobraćajne nezgode, pa je s obzirom na ovu činjenicu, prema utvrđenju zasnovanom na nalazu i mišljenju vještaka Z.N., stepen alkoholisanosti vozača M.T.2. u vrijeme saobraćajne nezgode bio veći.

Prema odredbi člana 174. stav 2. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 6/2006, 75/2006, 44/2007, 84/2009, 48/2010, 48/2010, 18/2013, 8/2017, 89/2017 i 9/2018) smatra se da je pod djelovanjem alkohola lice za koje se analizom krvi ili urina ili drugom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu utvrdi da količina alkohola u krvi iznosi više od 0,3 g/kg.

Utvrđeni stepen alkoholisanosti vozača od 1,75 g/kg visestruko (skoro šest stotina puta) prelazi navedeno ograničenje i prema opštem znanju i iskustvu vidna alkoholisanost sa poremećajem hoda (teturanje pri hodu) i poremećajem govora (nerazumljivo izgovaranje riječi) izražava visoki stepen pijanstva (tešku alkoholisanost), što u konkretnom slučaju predstavlja pouzdan osnov za zaključak da je do slijetanja automobila sa kolovoza na lijevu obalu i djelimično u korito rijeke L., kako je to opisano u zapisniku u uviđaju, došlo krivicom vozača M.T.2. odnosno da je predmetna šteta u uzročno posljedičnoj vezi sa alkoholisanošću vozača.

Kod takvog satnja stvari ispunjeni su uslovi za zaključak da tuženi, u smislu odredbe člana 940. ZOO i po pravilima o subjektivnoj odgovornosti iz odredbe člana 154. stav 1. ZOO odgovara za predmetnu štetu.

Prema utvrđenju zasnovanom na iskazu M.T.2., on i pravni prednik tužilaca bili su prijatelji i radne kolege, zajedno radili u T. u istom preduzeću i zajedno stanovali, te su

kritičnog dana u stanu pili rakiju prilikom večere, pa su se automobilom uputili u Š. kući M.T.2. Alkoholisanost D.T. je utvrđena prema uzorku urina koji je uzet dva dana nakon saobraćajne nezgode u količini od 1,15 g/kg, te je u momentu saobraćajne nezgode bio vezan pojasom prema sadržaju zapisnika o uviđaju.

Kad putnik zna da je vozač u alkoholisanom stanju, te u tim okolnostima pristane na vožnju, onda u slučaju štete koja nastane krivicom alkoholisanog lica postoji podjeljena odgovornost vozača i putnika u smislu odredbe člana 192. stav 1. ZOO.

U konkretnom slučaju i putnik je bio u alkoholisanom stanju, te su vozač i putnik zajedno konzumirali alkohol i odlučili koristiti motorno vozilo. Stoga okolnosti konkretnog slučaja, u smislu odredbe člana 192. stav 2. ZOO, opravdavaju zaključak da je doprinos D.T. nastanku predmetne štete 50%.

Tužiocu u reviziji, isto kao i u žalbi, prigovaraju visini dosuđene naknade nematerijalne štete pozivajući se na orjentacione kriterije Vrhovnih sudova u Entitetima i Apelacionog suda u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine za određivanje naknade ovog vida štete, usaglašenim na Panelu za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti održanom 17.03.2016. godine, ka i na praksu ovog Vrhovnog suda u pogledu primjene orjentacionih kriterija (poziva se na presudu broj 92 0 P 0563330 21 Rev od 30.08.2021. godine).

Prema odredbi člana 201. stav 1. ZOO u slučaju smrti bliskog srodnika, sud može dosuditi članovima njegove uže porodice (bračni drug, djeca, roditelji) pravičnu novčanu naknadu za njihove duševne bolove.

Odredbom člana 200. ZOO propisano je: za pretrpljene fizičke bolove, za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti, naruženosti, povrede ugleda, časti, slobode ili prava ličnosti, smrti bliskog lica kao i za strah sud će, ako nađe da okolnosti slučaja, a naročito jačina bolova i straha i njihovo trajanje to opravdava, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete kao i u njenom odsustvu (stav 1.); prilikom odlučivanja o zahtevu za naknadu nematerijalne štete, kao i o visini njene naknade, sud će voditi računa o značaju povređenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom (stav 2.).

Osnov za dosuđivanje naknade u slučaju smrti najbližih srodnika leži u odredbi člana 201. ZOO. Naknada nematerijalne štete nema reparativni karakter, već se dosuđuje kao satisfakcija za duševne patnje. Odmjeravanje naknade nematerijalne štete predstavlja primjenu pravnog srtandarda „pravične naknade“ (član 200. stav 1. ZOO). Standardi pravične naknade koje je verifikovala sudska praksa su imovinsko - pravni stadardi, ali ne i odlučujući kod odmjeravanja naknade nematerijalne štete, kako to smatra revizija ukazujući na Orjentacione kriterije, kojima je za duševne bolove znog smrti supruga i oca predviđena naknada od 20.000, 00 KM. Ovaj iznos je orjentacioni, te se naknada može odrediti i dosuditi u manjem i u većem iznosu od navedenog orjentacionog iznosa. Naknada nematerijalne štete prema zahtjevu „pravične naknade“ odmjerava se s obzirom na okolnosti svakog konkretnog slučaja (kad su u pitanju duševni bolovi zbog smrti bliskog lica relevantne okolnosti su stepen srodstva, godine života poginulog i tužilaca, način života druge posebne emotivne povezanosti i životne prilike), i po slobodnoj ocjeni primjenom odredbe člana 127. ZPP.

Postojanje emotivne povezanosti i osjećaja podrške i sigurnosti između bračnih supružnika i roditelja i djece prirodna je logična. S obzirom da je drugotužiteljica sa D.T. bila

u dugogodišnjem braku (od 1994. godine) i da su oboje u vrijeme štetnog događaja bili u zrelim godinama koje nisu starost (poginuli u dobi od 52 godine, a tužiteljica u dobi od 58 godina), te da je prvotužilac bio u dobi od 25 godina, te shodno tome sposoban da bude duboko emotivno pogođen gubitkom oca, proizilazi da su tužiocima trpjeli jake duševne bolove i da će duševne bolove, s obzirom na godine života tužilaca, trpjeti i u budućnosti. Stoga, po ocjeni ovoga suda, pravičnu novčanu satisfakciju, u smislu odredbe člana 200. ZOO, za duševne bolove koje su trpjeli tužiocima zbog smrti supruga i oca predstavlja iznos od po 15.000,00 KM za svakog od tužilaca.

Shodno navedenom, na pogrešnoj primjeni materijalnog prava, odredbi člana 200. i 201. ZOO, utemeljeno je stanovište drugostepenog suda da su tužiocima vještačenjem po vještaku medicinske struke bili dužni dokazati stepen, intenzitet i trajanje duševnih bolova zbog gubitka supruga i oca.

Odmjereni troškovi sahrane u iznosu od 3.000,00 KM i podizanja nadgrobnog spomenika u iznosu od 6.000,00 KM, predstavljaju prosječne troškove koji odgovaraju opštepoznatim običajima i tradiciji, te pijatetu prema umrlom članu porodice i u skladu su sa stanovištem sudske prakse u pogledu primjene odredbe člana 193. ZOO.

Kod činjenice da je doprinos pravnog prednika tužilaca nastanku predmetne štete 50%, odmjereni iznosi štete umanjeni su za navedeni doprinos, te je tužiocima na ime naknade nematerijalne štete dosuđen iznos od po 7.500,00 KM, a prvotužiocu materijalna šteta za troškove sahrane u iznosu od 1.500,00 KM i za troškove podizanja nadgrobnog spomenika iznos od 3.000,00 KM.

Tužiocima na nematerijalnu štetu koja je predmet spora zakonska zatezna kamata (član 277. ZOO) pripada od dana donošenja odluke suda kojom je visina štete određena i utvrđena (član 185. stav 3. i 189. stav 2. ZOO), a na materijalnu štetu od dana štetnog događaja (član 186. ZOO), te nema mjesta tvrdnji tužilaca da im kamata na nematerijalnu štetu pripada protekom 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva tuženom (član 22. stav 6. ZOOS).

Iz navedenih razloga odlučeno je kao u izreci, a na osnovu odredbe člana 250. stav 1. ZPP.

S obzirom da su obje nižestepene presude preinačene ovaj sud je temeljem ovlaštenja iz odredbe člana 397. stav 2. odlučio o troškovima cijelog postupka.

Troškovi tužilaca koji su nastali u postupku pred prvostepenim sudom iznose 8.355,00 KM. Tužiocima po odredbi člana 2. Tar. broj 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05 – u daljem tekstu: Tarifa) na ime sastavljanja žalbe pripada 240 bodova, što po članu 14. Tarife iznosi 480,00 KM, uvećani za 50% na ime zastupanja više stranaka po Tar. broj 10. Tarife, odnosno za iznos od 240 KM, ovi troškovi iznose 720,00 KM, te uvećani za paušalnu nagradu od 25% po Tar. broj 12. koja iznosi 180,00 KM, troškovi sastavljanja žalbe iznose 900,00 KM.

Tužiocima na ime sastavljanja revizije po navedenim odredbama Tarife pripada 525 bodova, što iznosi 1.050,00 KM, sa uvećanjem na ime zastupanja više stranaka od 525,00 KM, iznose 1.575,00 KM, a sa uvećanjem na ime paušalne nagrade u iznosu od 393,75 troškovi sastavljanja revizije iznose 1.968,75 KM.

Potrebni troškovi cijelog postupka, u smislu odredbe člana 387. ZPP, iznose 11.223,75 KM.

Tužiocu su u postupku uspješno procentualno izraženo 30,83%, pa im u smislu odredbe člana 386. stav 2. pripadaju troškovi srazmjerno ovom njihovom uspjehu u sporu, a u iznosu od 3.460,28 KM.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić